

סיכום טיול קהילת אבן שלמה לירושלים

העלון נערך ע"י הרב יהונתן יצחקי- רכז הקהילה

נרגשים ומאושרים להגיש לפניכם **סיכום תמציתי**, בבוקר יום ראשון י"ב באב תשפ"ו יצאנו חבורת "אבות ובנים" במיניבוס מפואר, לטיול מהנה של התחזקות, גיבוש, התקדשות ותפילה לסיור בירושלים עיר קודשנו ותפארתנו יחד עם הרב רן אבוחצירא שליט"א רב הקהילה.

תודתנו נתונה לכל השותפים והמסייעים לסמנכ"ל הקהילה נהוראי אליהו הי"ו על העזרה בפועל והתכנון, לאלעד צדיקוב מארגון יחד, לעמותת תרבות, ולאחוזות תורה על עזרה בסבסוד הטיול.

כל משתתף לאחר ששמע את החוזקות המיוחדות שלו מפי רכז הקהילה קיבל שקית שי נחמדה – שירון עם שירי קודש ושירים חסידיים, קונטרס הכותל המערבי מאת הרב רן אבוחצירא, שתיה ופיצוחים ומעט ממתקים לדרך.

נהנו מאד במהלך הנסיעה מדברי חיזוק משמחים ומחזקים מאת הרב, לאחר מכן נהנו עם טריוויה שירים שרכז הקהילה יהונתן יצחקי העביר והמשכנו בפעילות מגבשת ונחמדה שר' ישראל גוטפרב העביר עם שיפודי מרשל, הלב נפתח לשיתופים מעניינים מהקהל המבוגרים והילדים.

תחנה 1 - הר הזיתים

זכינו להסתובב ולהתחבר לצדיקי הדורות הקדושים שקבורים בהר, כמעט ולא היה כמעט מטר שלא היה לרב רן מה לספר.

בהשגחה פרטית תוך כדי חיפוש של קבר הרש"ש הקדוש, הגענו לקברי לצדיקים שהרב רן היה קשור אליהם ר' אהרן צבי רומפלר זצ"ל שסיפר הרב רן שהכיר אותו מהימים שלמד בישיבה בעיר מונסי ניו יורק והצדיק הזה היה בא אליהם לישיבה פעם בחודש לדבר דברי תורה וחיזוק וגם היה מקיים איתם סעודת ראש חודש (אגב סיפר הרב רן: שהוא היה רב

חסידי ואע"פ שהחסידיים מקילים בתבואה חדשה בחו"ל לפי דעת הב"ח זצ"ל, הוא היה מחמיר וקונה לחם שהוא תבואה ישנה ומחמיר גם בחו"ל ולא אוכל תבואה חדש), הרב זכה להיות קרוב אליו בארה"ב וסיפר שבנה לו את הסוכה שלו כמה פעמים יחד עם חברו לישיבה מנחם זילברמן הי"ו, וכשהרב אהרן צבי רומפלר זצ"ל עלה לארץ, הרב רן היה מגיע אליו בשביעי של פסח לסעודת הבעש"ט, הפעם האחרונה שהרב רן ראה אותו, היה בברית מילה של אח של החתן שלו (רבי יוסף רביבו) כי הרב רומפלר היה מוהל.

עוד קבר שהיה ממש סמוך וצמוד לקברו של הרב רומפלר הוא קברו של האדמו"ר יששכר דב הגר מסווארן², שהוא מצאצאי רבי משה צבי מסווארן זצ"ל (אגב סיפר הרב רן שליט"א, שחתנו ובתו של

¹ כמה מתולדות חייו כתובים כאן:

רבי אהרן צבי רומפלר זצ"ל (תש"פ) כיהן כמשפיע, רב ואדמו"ר מקהילת "תהילות ישראל". נולד לרבי ישראל אלימלך מבעלזא, ונשא את בתו של רבי משה הלברשטם מקיוויאשד. לאחר שהרביץ תורה והקים קהילה בויליאמסבורג, עלה בשנת תש"ס לירושלים והקים את בית מדרשו וכולל אברכים בשכונת גאולה. נודע בשיעוריו הארוכים ובספריו הרבים (ביניהם "ישמח ישראל בעושייו" ו"כחה של תפילה"), וכן בהקפתו לדבר בלשון הקודש בשבתות. לאחר פטירתו מונה בנו, הרב יעקב יוסף, למלא את מקומו ברבנות הקהילה.

² כמה מתולדות חייו כתובים כאן:

מרן אדמו"ר הרה"ג רבי ישכר דב הגר זצוק"ל מסווארן (תרצ"ט-תשע"ג)

- **תורה ודיינות:** תלמידו המובהק של מרן הרב מטשעבין זצ"ל, שלמד עמו ונסמך על ידו. כיהן עשרות שנים כדיין ואב"ד בבתי הדין הרבניים באשדוד, אשקלון וירושלים, ונודע כסמכות מובהקת בבירור שמות בגיטין.
- **חסידות ונסתר:** קיבל מעמקי תורת הנסתר מאביו (כ"ק אדמו"ר רבי יהודה זונדל זצ"ל), מרבי אשר פריינד, מהבאבא סאלי ומחכמי הקבלה.
- **הנהגה וקירוב:** עסק בקירוב רחוקים ובהרבצת תורה. לאחר הסתלקות אביו הנהיג את קהילת חסידי סאווראן בירושלים ובביתר עילית.
- **ספריו ומוסדותיו:** הותיר אחריו את הספרים "מדרש שכר טוב", "נחלת יששכר" ו"תורת יששכר". על שמו נקראו מוסדות ובית המדרש "קדושת יששכר".
- **משפחתו:** זכה להעמיד דור ישרים מבורך – בנים וחתנים מרביצי תורה, דיינים ואדמו"רים הממשיכים את דרכו.

מילתא דפדיונותא:

למה לפני החתונה
הגזל הולך להתפלל
40 יום פחות?

ללמד את האשה
שתתפלל לדבר אל

הק"ר

רבי שמעון רזנברג שליט"א מעפולה, הרב גבריאל נח ורבקי הולצברג הי"ד שנרצחו במומבי הודו, בפיגוע טרור, בנם שניצל נקרא משה צבי הי"ו, והסיבה כי חתנו אע"פ שהוא היה חסיד חב"ד אבל שורשיו היו מחסידות סאווראן ולכן קרא לבנו ע"ש הראשון לבית סאווראן רבי משה צבי זצ"ל, רבי יששכר דוב הגר זצ"ל שהיה גר בשכונת הר נוף, הרב רן סיפר שהיה מגיע אליו ביום הפורים להתברך יחד עם בנו אליה משה הי"ו (כאשר הרב היה בפורים ירושלים) וכן היה הולך אליו לטיש של שביעי של פסח לשמוע ממנו דא"ח (דברי אלקים חיים) ואז שירת הים בחצות, וקבל ממנו כוס של ברכה כמה וכמה פעמים.

לאחר מכן זכינו להגיע לאוהל של רבני נדבורנה. הרב לימד אותנו ניגון נפלא של רבי איתמר מנדבורנה זיע"א (ראה בהערה מעט מתולדותיו³) שליווה אותנו במשך כל הטיול "שירו לו זמרו לו שיחו בכל נפלאותיו התהללו בשם קודשו ישמח לב מבקשי ה'"⁴. לפני שיצאנו מהציון למדנו פסקה מאחד הספרים שהיו באוהל של אחדי מאדמור"י נדבורנה, בה חידש הרבי מנדבורנה שיוסף הצדיק נענש להיות עוד שנתיים בכלא, לא בגלל ההשתדלות היתרה שהוסיף המילה כשאמר "זכרתי והזכרתני" אלא בגלל שעשה השתדלות עם פרעה הרשע ועם רשע וכופר אסור לעשות שום השתדלות ובפרט שהוא היה כופר במציאות ה' יתברך.

משם המשכנו לקבר הרש"ש רבי שלום שרעבי זיע"א⁵, הרב רן סיפר שאביו רבי משה אביחצירא נולד ב' שבט תש"ו, ותמיד היה מזכיר ואומר שהוא נולד ביום הילולת הרש"ש זיע"א, הרב סיפר מעט מתולדותיו (ועיין בהערה⁶). הרב רן אמר שיש חשיבות רבה מה שאנו זוכים להגיע לקברו של הרש"ש, והרב רן אמר שהוא עצמו פעם ראשונה בקבר הרש"ש, ובזכות זה הוא יזכה ללמוד יותר מתורתו, וכל אחד בכללי כשמגיע לקברו של צדיק התפלה שלו צריכה להיות להתחבר לתורת הצדיק ולמורשתו. בסמיכות לקברו של הרש"ש קבורים **רבי יעקב ישראל אלגזי זיע"א** (ראה תולדות חיינו בהערה⁷), ובנו **רבי יום טוב אלגזי זיע"א** (ראה תולדות חיינו בהערה⁸).

³ **רבי איתמר רוזנבוים** (ה' בתמוז תרמ"ו, יולי 1886 – כ"ב בסיוון תשל"ג, יוני 1973), המכונה "האדמו"ר הזקן מנדבורנה", נולד במיאלען שברומניה לרבי מאיר מקרעטשניץ.

בגיל 15 החל לכהן באדמו"רות בצ'רנובץ, ובהמשך הנהיג את חסידיו בקרעטשניץ, בארצות הברית, ולבסוף בישראל בשכונת יד אליהו בתל אביב. נחשב בסוף ימיו לזקן אדמו"רי שושלת נדבורנה, ונפטר בגיל 86. מנוחתו כבוד באוהל אדמו"רי נדבורנה בהר הזיתים.

⁴ לשמיעת הניגון ודברי הרב- שווה ביותר! <https://drive.google.com/file/d/13JR8APV13793st6aZfQCX1tbzSZExSBX/view?usp=sharing>

⁵ לשמיעת דברי הרב בציון <https://drive.google.com/file/d/13PhhN8y-oOwIRuFuUbjczxFLYTYsMbEb/view?usp=sharing>

⁶ תולדות חיינו של רבי שלום מזרחי שרעבי (הרש"ש):

- **רקע ועלייה:** נולד בתימן (שרעב או צנעא) לרבי יצחק ושקד מילדותו על לימוד התורה. לאחר פטירת אביו עסק ברוכלות, נדר לעלות לארץ ישראל בעת סכנה, ועבר במסעו דרך הודו, עיראק וסוריה.
- **פעילותו בירושלים:** הגיע לירושלים ועבד פְּשָׁעֵשׁ בשיבת המקובלים "בית אל". הוא הסתיר את ידיעותיו בתורה אך הניח בסתר תשובות לסוגיות סבוכות בתוך ספרי ראש הישיבה, רבי גדליה חיון. לאחר שזוהו התגלתה הוצב במקום מרכזי בישיבה, ובהמשך מונה לראש הישיבה ועמד בראש "חברת אהבת שלום".
- **תורתו ומורשתו:** מגדולי המקובלים, בלט בענוותנותו ובבקיאותו בתורת האר"י. סידר את ה"כוונות" והתפילות, וחבר ספרים וסידורים ובהם "סידור הרשי"ש", "רחוות הנהר", "אמת ושלום" ו"נהר שלום". בין תלמידיו הבולטים: החיד"א, רבי יום טוב אלגזי ורבי אברהם גרשון מקיטוב.
- **פטירתו וקבורתו:** נפטר ב' ב' שבט (בין השנים ה'תקל"ז–ה'תקמ"ב) ונקבר בבית הקברות היהודי בהר הזיתים.

⁷ תולדות רבי ישראל יעקב אלגזי זצ"ל

- **לידה ופטירה:** ה'ת"ס (1680) – י' בתמוז ה'תקט"ז (1756).
- **מקור ורבותיו:** נולד לרבי יום טוב אלגזי וגדל באיזמיר. למד אצל רבי חיים אבולעפיה ורבי יצחק הכהן רפפורט.
- **עליה לארץ ישראל והרבנות:** עלה בשנת ה'תצ"א. בשנת ה'תק"א התיישב בצפת לזמן קצר ושם ליירושלים, שם כיהן כדיין בבית הדין. בשנת ה'תקט"ו הוכתר לראשון לציון.
- **הרבצת תורה וקבלה:** כיהן כראש ישיבת המקובלים בית אל (משנת ה'תק"א) וכראש ישיבת "נווה שלום ברית אברהם".
- **מחיבוריו הבולטים:** "ארעא דרבנן", "אמת ליעקב", "שלמי ציבור", "שלמי חגיגה", "קהילת יעקב", "שו"ת "נאות יעקב", "שמע יעקב", "שארית יעקב".
- **משפחתו:** בנו הוא המהרי"ט אלגזי, שמונה אף הוא לראשון לציון. מנוחתו כבוד: נקבר בחלקת "קהל חסידים" בהר הזיתים בירושלים.

⁸ תולדות חיים: רבי יום טוב אלגזי (המהרי"ט אלגזי)

- **לידה ופטירה:** נולד בשנת תפ"ז (1727) באיזמיר לרב ישראל יעקב אלגזי, ונפטר ב' באדר א' תקס"ב (1802) בגיל 75 בערך בירושלים. נקבר בהר הזיתים.
- **לימוד תורה ורבותיו:** בילדותו עלה עם אביו לירושלים ולמד תורה אצל אביו, אצל רבי יונה נבון בישיבת בית יעקב פירארה, אצל הרש"ש בישיבת בית אל, ואצל רבי יהודה נבון בישיבת דמשק אליעזר. נחשב כעילוי והיה חברם של החיד"א ושל רבי משה יוסף מרדכי מיוחס.
- **תפקידים והנהגה:**
 - **תק"ח (1758):** נמנה בין חכמי ישיבת "נווה שלום", השתייך לחברת "אהבת שלום", התמנה לחבר בית הדין הגדול בירושלים והיה ממנהיגי הקהילה.
 - **תקל"ג (1773) – תקס"ב (1802):** כיהן כראשון לציון ה-14 (כ-29 שנים).
 - **תקל"ז – תקס"ב:** כיהן כראש ישיבת המקובלים בית אל לאחר פטירת הרש"ש.
- **שליחויות כשד"ר:**
 - **תק"ל–תקל"ה (1770–1775):** יצא כשד"ר מטעם ירושלים לעשרות קהילות באירופה ובצפון אפריקה, פעל לחיזוק הקהילות והסמך רבנים. במהלך המסע מצא כתבי יד חשובים של גדולי ישראל (כגון הרמב"ם והרמ"ש).
 - **בשנותיו המאוחרות:** יצא שוב כשד"ר למרות גילו כדי לאסוף כספים למען הקהילה בעקבות הרעב והמגפות שפרצו בזמן מסע נפוליאון בארץ ישראל.

משם המשכנו לקברו של תלמיד הרש"ש בעל ה"תורת חכם" רבי חיים דילה רוזה זיע"א⁹
(ראה בהערה מעט מתולדות חייו¹⁰), הרב רן סיפר שהוא היה חברו של מרן החיד"א זצ"ל, וסיפר שידידו היקר רבי אוהד יהודה תורגמן שליט"א (נזיר שמשון מהרובע היהודי), זכה לכתוב פירוש על ספרו העמוק בקבלה של רבי חיים דילה רוזה "תורת חכם" וקרא בתחילה לפירוש "ולעלות נפש" ולאחר מכן הסב את שמו של הפירוש ל"לב חכם", עוד סיפר הרב שאחד היהודים היקרים מעפולה רבי אוהד יעקוביאן הי"ו זכה לתרום לפני הרבה שנים להדפסת הפירוש על ספרו של רבי חיים דילה רוזה סכום נכבד ואשריו ואשרי חלקו. הרב רן סיפר שהשתתף פעם אחת אצל רבי אוהד יהודה תורגמן שליט"א בהילולא של רבי חיים דילה רוזה זיע"א ברובע היהודי, וחילק הרב תורגמן שליט"א ממתק חלווה וסיפר שיש מנהג לאכול חלווה בהילולה של הצדיק הזה כי הוא התפרנס ממכירת חלווה ובנייר שהוא היה עוטר את החלווה היה כותב את חידושי. עוד סיפר הרב שלאדמו"ר רבי יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א יש ישיבה בירושלים ע"ש רבנו ה"תורת חכם". זכותו תגן עלינו.

ראינו שגם קברו של רבי סלמאן אליהו זצ"ל¹¹ אביו של הראש"ל הרב מרדכי אליהו זצ"ל נמצא ממש סמוך גם שם התפללנו.

משם המשכנו לקבר רבנו חיים בן עטר זיע"א ה"אור החיים הקדוש"¹², שם סיפר הרב רן מתולדות חייו (עיין בהערה¹³) שרנו בהתעוררות גדולה ברגשי קודש גדולים על קברו את המילים שכתב בפרשת

- **אירוע מיוחד (מסע נפוליאון - תקנ"ח):** בעקבות חשד הערבים ביהודים בזמן מסע נפוליאון, הנהיג את תפילת היהודים בכותל המערבי והציע את התנדבות הקהילה לבצור חומות העיר, ובכך הרגיע את המתח.
- **משפחתו:** אביו היה הרב ישראל יעקב אלגאזי. חתניו היו הרב משה יוסף מרדכי מיוחס (שכיהן כראשון לציון אחריו), הרב שלמה חסאן, והרב נסים פרחי. בנו היה רבי יעקב.
- **מחיבוריו הבולטים:** הלכות יום טוב (פירוש על הלכות בכורות וחלה לרמב"ן). שמחת יום טוב (שאלות ותשובות). קדושת יום טוב (שאלות, תשובות וחידושים). יום טוב דרבנן (דרושים). פירוש מהרי"ט על התורה. גט מקושר.

⁹ לשמיעת דברי הרב בציון <https://drive.google.com/file/d/10PBeCvKNjHoEKpZRxBOpV7S7oJk-n7a79/view?usp=sharing>

¹⁰ **רבי חיים די לה רוזה זצ"ל** (נפטר בו' בתמוז ה'תקמ"ו, 1786) היה מגדולי המקובלים בישיבת "בית אל" בירושלים ומבכירי תלמידיו של הרש"ש. נודע בסגפנותו ובכינויו "רבינו אור החיים", חתם על "שטר ההתקשרות" של מקובלי ירושלים (ה'תק"א), וחיבר את הספר "תורת חכם" – מספרי היסוד של קבלת הרש"ש. מנוחתו כבוד בחלקת המקובלים בהר הזיתים.

¹¹ **רבי סלמאן אליהו** (ה'תרל"ט, 1879 – ב' בתשרי ה'תש"א, 4 באוקטובר 1940)

- **לידה ופטירה:** נולד בבגדאד (ה'תרל"ט, 1879) ונפטר בירושלים בגיל 61 (ב' בתשרי ה'תש"א, 1940). נקבר בבית הקברות בהר הזיתים.
- **תפקידים ופעילות:** מקובל חשוב, רב עדת יוצאי עיראק בירושלים, ראש ישיבה, ומשמש לזמן קצר כמזכירו של הנהיג העליון הרברט סמואל בשל שליטתו באנגלית.
- **תחום עיסוק ולימוד:** קבלה והלכה. למד במדרש בית זלכה בבגדאד ובישיבת המקובלים "רחובות הנהר" בירושלים, אותה גם הנהיג בהמשך.
- **רבותיו:** רבי יוסף חיים מבגדאד (ה"בן איש חי") ורבי חיים שאול הכהן דוויק.
- **חיבוריו:** ספר "כרם שלמה" (שישה כרכים המפרשים את ספר "עץ חיים" לרבי חיים ויטאל).
- **תלמידיו:** בנוי הרב מרדכי אליהו והרב נעים בן אליהו, רבי יצחק כדורי ועוד.
- **משפחתו:** נישא למזל (אחותו של רבי יהודה צדקה). מבין בניו: הרב מרדכי אליהו (הראשון לציון והרב הראשי לישראל), הרב נעים בן אליהו (רב שכונת הבוכרים), וד"ר אפרים בן אליהו.

¹² לשמיעת דברי הרב בציון <https://drive.google.com/file/d/164auGO2FbctOFAsNQ1a4LiOd8APU3gFv/view?usp=sharing>

¹³ **תולדות חייו של רבי חיים בן עטר – "אור החיים" הקדוש:**
פרטים אישיים

- **תאריך לידה:** ד' באב ה'תנ"ו (1696), בסאלי (סלא), מרוקו. **תאריך פטירה:** מוצאי שבת, ט"ו בתמוז ה'תק"ג (7 ביולי 1743), בגיל 47.
- **מקום קבורה:** בית הקברות בהר הזיתים, ירושלים.
- **משפחה ויחוס:** נכדו של ר' חיים בן עטר "הזקן", ובנו של ר' משה עטר. משפחתו ממוצא מגורשי ספרד, ונקראה על שם עיסוקה במסחר בבשמים ("עטר"). נשק לשתי נשים: פצוניה (בת ר' משה בן עטר) ואסתר (בת ר' מאיר ביבאס).
- **רבותיו ותלמידיו**
- **רבותיו:** סבו ר' חיים הזקן ואביו ר' משה. **מתלמידיו הבולטים:** ר' חיים יוסף דוד אזולאי (החיד"א), ר' אברהם ישמעאל חי סיגנויטי, ר' דוד חסן, ר' שם טוב גבאי, ור' יונה נבון.
- **חיבוריו וספריו**
- **אור החיים:** פירוש מפורסם על התורה (על שמו כונה). **חפץ ה':** חידושים על מסכתות ברכות, הוריות, חולין ושבת. **פרי תואר:** חידושים על יורה דעה. **פירות גנוסר:** על ספר "פרי חדש". **ראשון לציון:** על מסכתות בש"ס, נ"ך ויורה דעה.
- **קורות חייו**

שנותיו במרוקו:

- למד תורה מסבו ועסק גם בצורפות ושזירת חוטי זהב וכסף. עקב גזירות וקשיים כלכליים וביטחוניים נדד בין ערים (מקנס, סאלי, פאס, טיטואן).
- כיהן כראש ישיבה, דרש ברבים ועסק בצדקה. נהג בסיגופים, תעניות והתבודדות, לצד הכנסת אורחים רחבה.
- בעקבות סירובו לשזור בגדים לבת המושל הוכנס לכלוב אריות וניצל בנס, ולאחר מכן החליט לעלות לארץ ישראל.

השהות באיטליה:

- הגיע לליוורנו בערב שבועות ה'תצ"ט (1739), שם נדפסו ספריו "אור החיים" ו"פרי תואר".
- סייר בערים שונות באיטליה לגיוס תמיכה ותלמידים להקמת ישיבה בארץ ישראל.

החיים בארץ ישראל:

- הפליג מאיטליה בראש חודש אב ה'תק"א והגיע לעכו, שם יסד ישיבה זמנית וביקר בקברי צדיקים.
- בטי"ו באלול ה'תק"ב (1742) הגיע לירושלים וייסד את בית המדרש והישיבה "כנסת ישראל" בחצר שבה נולד האר"י.
- הנהיג לימוד גולה ונסתר, עסק בצורכי ציבור ושתדלנות.

- **פטירתו:** נפטר במוצאי שבת, ט"ו בתמוז ה'תק"ג. בעת פטירתו הכריז הבעש"ט במזיבוז: "כבה הנר המערבי". נוסח מצבתו נכתב על ידי תלמידו, החיד"א.

כי תבוא (כ"ו, י"א), וז"ל: אם היו בני אדם מרגישים במתיקות ועריבות טוב התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה ולא יחשב בעיניהם מלא עולם כסף וזהב למאומה כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם¹⁴. עכ"ל.

משם המשכנו לקברו של רבי חזקיה די סילוה זיע"א בעל ה"פרי חדש" (ראה תולדותיו בהערה¹⁵), ולידו הקבר של אשתו חנה ע"ה, בנו הוא רבי דוד די סילוה זיע"א, הרב סיפר שיש איזה כתב יד ממנו בספריה הלאומית.

תחנה 2 - עיר דוד ונקבת השילוח

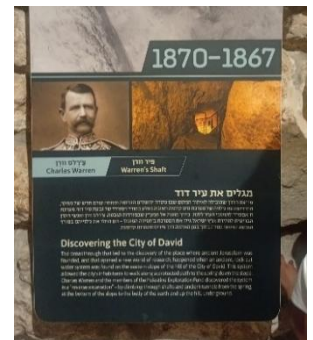

לאחר הליכה בהר הזיתים בשמש המחממת, נרגשים ומצפים לטבילה במים הקרים של נקבת השילוח. יהונתן לבש את כובע מדריך הטיול וסיפר לקבוצה על המקום עצמו, הגבעה שבה הם נמצאים היתה בעצם עיר "שלם" עיר יבוס הקדומה כפי שמובא בתנ"ך. העיר לא נכבשה עד שהגיע דוד המלך ובו הציע פרס להיות ל"שר וראש" למי שיצליח לגעת בצינור ולכבוש את העיר! יואב בן צרויה התנדב למשימה ובתעוזתו הרבה הצליח והעיר נכבשה בימי דוד.

מה זה אותו צינור? יהונתן הסביר על החשיבות של מקור מים על מנת לכלכל חיים בישוב. המעיין הפועם שנמצא באזור הוא מעיין הגיחון. עברנו הסבר קצר ומשעשע עם לוי יצחק הי"ו ילד החמד שהתנדב להיות מדגים איך נוצר מעיין. לפי הארכיאולוגים כדי להגן על המעיין שהיה מחוץ לעיר היבוסים בנו נבנה חומה שתקיף את המעיין ותעלה חפורה שתגיע אליו בדרך נסתרת. משערים שהתעלה החפורה זה אותו "צינור" שממנו יואב בן צרויה עלה לכבוש את העיר!

נקבת השילוח, מי חצב אותה? במסכת פסחים מובא על ששה דברים שעשה חזקיהו המלך, אחד מהדברים היה לחסום את מי הגיחון. למה שיעשה זאת? מפני שנחריב שבא לכבוש את ירושלים! אם כך איך יהיה מים לתושבי ירושלים? במפעל הנדסי אדיר נחצבה תעלה באורך 533 מ' כשהחפירה מתבצעת במקביל מ - 2 קצוות שונים כדי לזרז את סיומה שמושכים את המעיין שנחסם מחוץ לעיר ויזרים את המים לתוך העיר פנימה בצורה מוגנת ונסתרת. חשוב לציין שחכמים לא הודו לו על מעשה זה משום שהיה צריך להגדיל בטחונו בה' ולא לסמוך על כוחו ועוצם ידי.

מי גילה את הנקבה? צ'ארלס וורן קצין בריטי וחוקר נלהב לפני כ- 150 שנה הגיע לארץ במשימה לגלות את צפונות ארץ התנ"ך וירושלים. מאד מעניין על התובנה שהייתה לו מעם ישראל כאשר נפגש איתם בארץ "אני יכול לומר לך, שאנחנו הנוצרים יכולים ללמוד רבות מחיי הרוח של היהודים. אורחות חיים אלה הוזנחו בקלות רבה כאשר נוסדה הנצרות והם ראויים לתשובת לב רבה מזו שאנו נותנים להם. כי משוכנע אני שהודות לאורח חיים זה, שהיהודים

מקיימים עד היום, הם המוכשרים והבריאים ביותר מכל העמים. חיי הרוח של היהודים הם דוגמא מאלפת לנו הנוצרים." בנוסף מרתקת ההמלצה שלו לקצין בריטי צעיר שעמד לבקר בארץ שלפני שיגיע לירושלים "תקרא את פרק טו בתהילים, תשן אותו בע"פ ותזכור אותו. אם תעשה כן בטוחני שתראה טוב יותר את מה שיש לראות בארץ ישראל". לאחר כל ההסברים נכנסו לנקבה בהתלהבות גדולה! הליכה של כחצי שעה בחושך מוחלט לאור פנסים במים קרים ובלב שמח!

היה מרתק ללכת בתעלה שנחצבה לפני 2700 שנה, ממש הרגשה של נגיעה בהיסטוריה וחיבור לימים קדמונים! ההליכה הייתה מלווה בשירים וניגונים שונים של כל חברי הקבוצה, היתה ממש התלהבות ושמחת קודש נפלאה! סיימנו את ההליכה בבריכת השילוח המקור של מעיין הגיחון, איפה שנמשכו מלכי

ישראל! איפה שעם ישראל טבל כאשר עלה לרגל בכל חג וחג. ממש התרגשות גדולה ביותר. יהונתן הוסיף במיניבוס חזרה נודע כמעין בעל סגולות רפואיות בעיקר לחולי עיניים ויש מסורת שרבי ישמעאל כהן גדול מבית שני היה טובל במעיין זה.

בנוסף סיפר לקבוצה מדברי החיד"א על סיפור אודות המהר"ו שהתבקש ע"י השר המוסלמי התקיף של ירושלים "אבו סייפן" לפתוח את המעיין אל המהר"ו סירב והשתמש בשם קדוש וביצע קפיצת הדרך והגיע לדמשק. באותו לילה האר"י הופיע

¹⁴ לשמיעת השירה המשותפת <https://drive.google.com/file/d/1WOKTl7c3XiASQ4YF8bQziMM0o4Mn7CdY/view?usp=sharing>

¹⁵ תולדות חיינו של רבי חזקיה די סילוה (בעל ה"פרי חדש"):

רבי חזקיה די סילוה נולד בליורנו שבאטליה (הית"ט/הית"יט) לאביו ר' דוד. כבן 20 עלה לירושלים, למד בישיבת "בית יעקב" אצל רבי ישראל יעקב חאגיז ורבי משה גאלנטי, ולאחר פטירת רבו מילא את מקומו כראש הישיבה ובהמשך מונה לרבה של ירושלים. במהלך חייו יצא כשד"ר לאירופה, שהה באמסטרדם וייתר בהמשך את ישיבת "בית יעקב" (פיריירא). חיבורו המרכזי הוא ספר ה"פרי חדש" על השולחן ערוך, המתאפיין בגישה עצמאית ומקורית, ולצידו חיבר את "מים חיים", "בינה ודעת", שו"ת וחיבורים נוספים. ספרו עורר פולמוס במצרים אך בהמשך בוטל החרם והספר התקבל כספר יסוד בהלכה. הוא נפטר בגיל 39-40 בערך (הית"ט/הית"יט) ונקבר בהר הזיתים.

בחלומי ואמר לו שהיה צריך לעשות את מה שהתבקש משום שהוא ניצוץ של חזקיה, אבו סייפן גלגול של סנחריב ואם היה עושה זאת היה מביא את הגאולה!

תחנה 3 - קבר דוד

למרות התארכות הטיול וחשיבה על וויתור התחנה לטובת הליכה ישירות למסעדה. חברי הקבוצה **סירבו בתוקף** וביקשו להגיע בכל זאת "אני מעדיף לוותר על אוכל ולא על דוד המלך!"

לפני הכניסה עברנו **הצגה משעשעת** של יהונתן ויאיר יצחקי על כוחו של דוד באמונתו החזקה בה' יתברך ולחימתו מול גוליית בשם ה' צבאות עם קלע פשוט ולא בחרב וחנית וכלי מלחמה כפי שהגיע גוליית¹⁶.

נכנסו לציון ושפכנו את ליבנו בתפילה נרגשת לגאולה שלמה ומשיח שיתגלה במהרה.

איפה בדיוק דוד המלך נקבר? בדרך חזר יהונתן סיפר מתוך הספר "סודו של קבר דוד\ יעקב סיבליה" על המסורת

הבלתי מעוררת מגדולי הדורות הקודמים שדוד המלך קבור בהר ציון כפי שציין האר"י הקדוש (ולא בעיר דוד כפי שחלק חושבים בטעות). את הקברים עצמם ראו 2 צבעים אב ובנו שנכנסו למחילה שנמצאת מתחת לציון ושם ראו מראה מלא הוד של קברי בית דוד בחדרים מקושטים באבני שיש, זהב וכסף. הצבעים העידו על מה שראו בפני גדולי הדור של אז בירושלים – המהרי"ל דיסקין והמגיד מוולקמיר ששמרו על הדבר בסוד על מנת שלא לסכן את חייהם של הצבעים שנכנסו לשם שלא באישור הע'ותמנים.

תחנה 4 - מסעדת הרובע

לאחר הליכה מאומצת זכינו לשבת ולסעוד את ליבנו בסעודה בשרית מפנקת **במסעדה מהדרין "חצר ברובע"** יאכלו ענווים וישבעו. בעל המסעדה שמואל ה"ו שוחח עם הרב רן בחביבות גדולה וקיבל את כולנו במאור פנים מיוחד. הרב אמר שזאת העבודה האמיתית של כל יהודי!

לאחר הסעודה זכינו לשמוע את דברי הרב רן על פרשת "עקב" - הרב הביא שהשמיעה שצריך לשמוע ולקיים את המצוות היא לא שמיעה חיצונית (נכנס לאוזן ומחליק החוצה מהדוג שישי בפנים" אלא שמיעה פנימית שהדברים יתקבלו על לב השומע כפי שמביא **התרגום: "ויהי חלף דתקבלו ית דינא"**. הרב הוסיף בבקשה ותחינה שכל יוסיף אור ויהיה ממציקי הרבים ככוכבים. **להיות שגירים של אור** ולהיות גדול בעצמו במה שהוא יכול. סיימנו בשירה נרגשת של "טוב להודות לה" וברכת המזון.

תחנה 5 - הכותל

"מה יפו פעמיך בנעלים" צעדנו לעבר ה"כותל המערבי" כל אחד עם הנעליים המיוחדות שלו, **קבוצה כל כך מגובשת ומשתוקקת להיות מעובדי ה' ולזכות להיות שותפים לבניין המקדש**. ואז סוף סוף הגענו לדובדבן של הטיול, תפילה נרגשת בכותל, שריד בית מקדשנו. כאשר נכנסו לרחבת הכותל כפי המלצת הרב ביצענו **קריעה לאות אבל על חורבן המקדש** כפי שמופיע בשו"ע הרואה את מקום בית המקדש בחורבנו [הכותל המערבי] אומר "בית קדשנו ותפארתינו אשר הלוקח בו אבותינו היה לשריפת אש וכל מחמדינו היה לחרבה" ומשתחוה וקורע (שו"ע תקסא א).

המקור לכך מופיע **במסכת מכות כד ע"ב**: "מעשה ברבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא שהיו עולים לירושלים כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם" למדנו שהיו עולים אחר החורבן לירושלים וקורעים בגדיהם. הרב סייג שקורע דווקא מי שלא היה בכותל יותר מ-30 יום, אך פחות מכך אינו מחוייב בקריעה.

חילתא דפד'חותא:

אם משהו הציג לכותל
בקפצות הדרך בלי
לראות את רחבת ההר
האם צריך קריעה?

תנ"ך - כנראה מ'
שקרה לו נס כנה,
החולצה כנס עם תקרע
מאצחא 😊

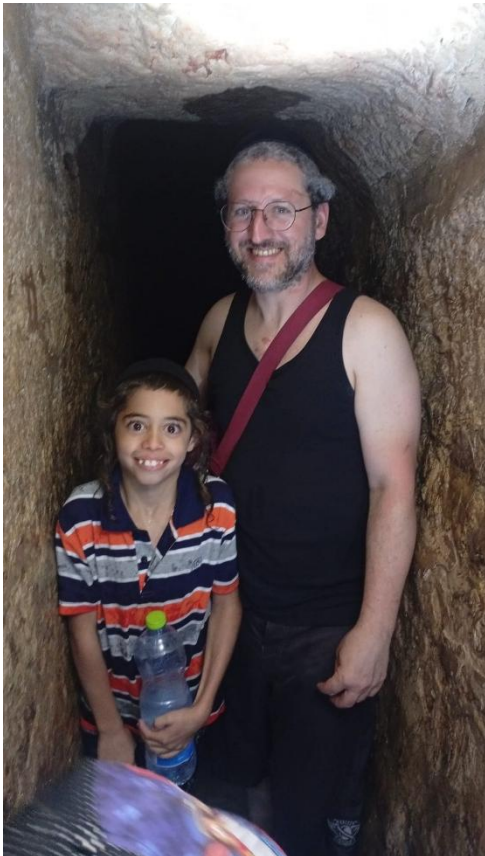
זכינו להתפלל מנחה במניין קבוצתי, יחד עם הרב דוד תורג'מן מדימונה שהוסיף מקדושתו ותפילתו הזכה למניין של החבורה. לאחר מכן כל אחד פנה להתבודד בינו לבין קונו בתפילה אישית נרגשת מעומקא דליבא לבורא עולם במקום הכותל מקום השראת השכינה.

התכנסו לתמונה אחרונה לטיול מול הכותל, נרגשים ושמחים על הזכות להיות חלק מטיול כזה נפלא ומרומם, בשירה והודיה לבורא עולם.

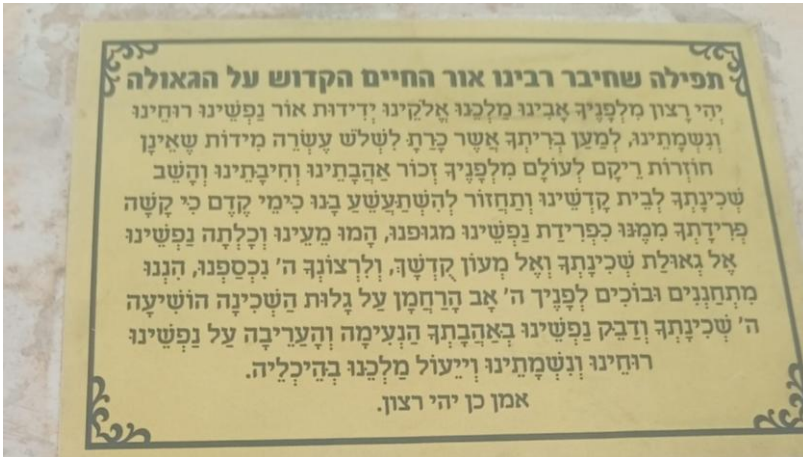
מדברי החברים

- ממש נהנתי מהאוויר הטהור של ירושלים עיר הקודש ומהזכות להיות בקברי צדיקים עם הרב רן שליט"א, ישר כח על ארגון מעולה של מדריך הטיולים מספר אחד ומאחורי הקלעים נהוראי האלוף שדואג לדברים הקטנים והכי חשובים.
- מאוד נהנתי מהטיול, למדתי על הצדיקים הקבורים בירושלים ומי הם היו, ההיסטוריה המדהימה של עיר הקודש (בזכות המנחה יהונתן הי"ו), דבר התורה של הרב שלימד אותי על חשיבות הנתינה לאחר, כל האור שאני זוכה לקבל אני צריך להעביר הלאה ולזכות את מי שאני יכול. היה מאוד מחזק ומגבש, קהילה מדהימה וטיול מושקע ומעשיר.
- יום לפני הטיול כולנו קראנו את ההפטרה ואמרנו "דברו על לב ירושלים" רצינו להתנחם... בטיול הצלחנו להתנחם, כשראינו את האחדות, את ה"אבן השלמה" שכל אחד משלים את השני בקבוצה הנהדרת שלנו, הרגשנו שאפשר להתנחם.
- טיול מושלם חשיבה מדויקת על כל הפרטים. מיוחד ממש, שמחנו מאוד לקחת חלק מהמסע המדהים והמחבר הזה. המון תודה רבה לכם.
- רציתי להגיד שאני ובני נריה מאוד נהנינו מהטיול לירושלים, מהלוי"ז מהתכנים וגם מהאוויר המשפחתי שהייתה עם כולם ובפרט עם הרב רן והרב יהונתן שניצח על כל הטיול ישר כח גדול! נהנתי במיוחד מהביקור בהר הזיתים בקבר הרש"ש, אור החיים הקדוש ושאר הצדיקים הטמונים שם.
- היה ממש אחדות, אוויר של שמחה, פשוט היה משולם! ממש תודה רבה לכולם! 😊

תמונות נוספות

מוזמנים להצטרף לשיעור של הרב רן אבוהצירה

באמונה וחסידות

יום שלישי 21:30 ביכנ"ס בית מאיר רח' הבנים 5